

Rychlý test paměti ALBA
Amnesia Light and Brief Assessment

Jak správně provádět, vyhodnocovat a interpretovat test Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení (POBAV z počátečních písmen)

prof. MUDr. Aleš Bartoš, PhD

Ambulance pro poruchy paměti, Neurologická klinika

Univerzita Karlova, 3. lékařská fakulta

Fakultní nemocnice Královské Vinohrady

Praha

Netestuj, ale **POBAV**

Pojmenování obrázků a jejich vybavení

www.abadeco.cz

A B C D E

ABADECO

Obsah sdělení – o čem to bude?

představit inovativní a původní český kognitivní test POBAV

Netestuj, ale **POBAV**

Pojmenování obrázků a jejich vybavení

velmi krátké vyšetření k **časnému** zachytu **mírných** poruch paměti –
– praktický návod k identifikaci zapomnětlivého pacienta

Na co se můžete těšit?

- autentické video s vyšetřením pacientky pomocí testu POBAV

Následované vysvětlením,
jak správně

- 1) provádět
- 2) vyhodnocovat
- 3) interpretovat test POBAV
- 4) plus praktické informace

Ambulance pro poruchy paměti

- součást Neurologické kliniky, Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a Univerzity Karlovy, 3. lékařské fakulty v Praze
- od roku 2000 vyšetřeno přes **1400** nových **pacientů!**/25 let
- odhad počtu vyšetření ...10x více vyšetření = **14 000 vyšetření!**
- zaměření na osoby starší 55 let, ale čím dále tím více chodí i mladší pacienti
- většinou dlouhodobá dispenzarizace (průměrně 4 roky s rozsahem 0-10 let)
- výjimečně (asi 10 %) až k pitevnímu ověření diagnózy (n = 140)

Není paměť jako paměť: členění paměti podle obsahu

a) epizodická paměť – na prožité události z osobní minulosti = zážitky,
autobiografie, individuální zkušenost

příklad: u Alzheimerovy nemoci opak. dotazy na totéž,
neví, co se stalo před chvílí, neví, zda požil lék či nikoli

Alzheimerova nemoc

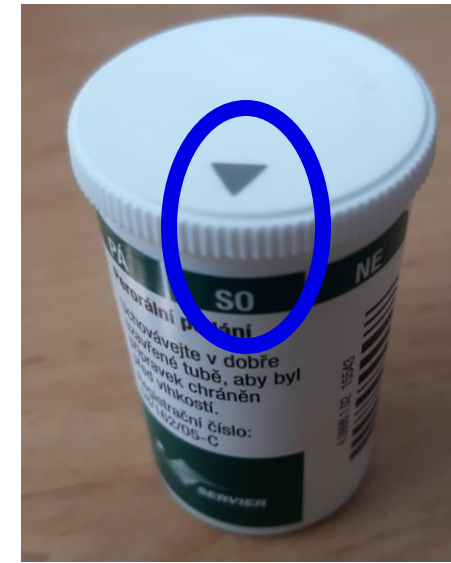
„pamatuji si peřinku v kočárku, ale nevím, co bylo k obědu...“

*„Může soutěžit v televizních kvízech,
ale neví, co bylo před chvílí...“*

b) sémantická paměť – slouží pro faktografický materiál = význam a definice
slov a předmětů, fakta, údaje, encyklopedické znalosti aj., všeobecná platnost
pro všechny osoby

příklad: při zkouškách znalostí, AZ kvíz v TV

frontotemporální demence,
Alzheimerova nemoc

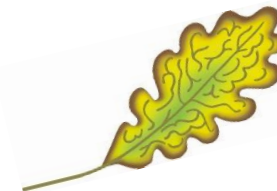

Inovativní a původní český test

POBAV

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ
ČESKÉ REPUBLIKY

Ministerstvo zdravotnictví
Odbor vědy a lékařských povolání
Palackého náměstí 4
128 01 Praha 1

Č. j.: MZDR 43700/2017/VLP

vydává

OSVĚDČENÍ

(č. 1)

o uznání uplatněné certifikované metodiky

v souladu s podmínkami platné Metodiky hodnocení výsledků výzkumných
organizací a hodnocení výsledků ukončených programů

Název metodiky: **Test pojmenování obrázků a jejich vybavení (POBAV)**

Autor/autorský kolektiv: doc. MUDr. Aleš Bartoš, Ph.D.

Název příjemce podpory, na jejímž základě byla metodika vytvořena:

Národní ústav duševního zdraví

Dedikace: projekt č. LO1611 za finanční podpory MŠMT v rámci programu NPU I.

Uživatelé metodiky v praxi: Metodika je snadno využitelná pro praktické lékaře,
neurology, psychiatry, geriatry, psychology, zdravotní sestry, ergoterapeuty,
sociální pracovníky, ale také pro příbuzné pacientů a studenty.

- 2 -11- 2017
V Praze dne

prof. MUDr. Roman Prymula, CSc., Ph.D.
náměstek pro zdravotní péči

Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení

- metodika certifikovaná Ministerstvem zdravotnictví ČR
- záznamový formulář a návod je možné stáhnout z internetových stránek www.abadeco.cz
- pro rutinní klinickou praxi – v ordinacích, u lůžka, při konsiliích, v ústavech, v lékárnách...
- u pacientů se zachovalou soběstačností, nedoslýchavých
- rychlé vyšetření za 3 – 4 minuty prověřuje současně:
 - psaný jazyk
 - dlouhodobou sémantickou paměť
 - krátkodobou paměť
- pro administrátora zabírá *ještě menší čas*, protože většinu dělá pacient sám – píše názvy obrázků 😊,

zatímco administrátor může čas využít pro něco jiného (poslat eRp, napsat části zprávy, vyhodnotit jiný test nebo dotazník aj.) – výhoda pro administrátora

VYHODNOCENÍ testu POBAV

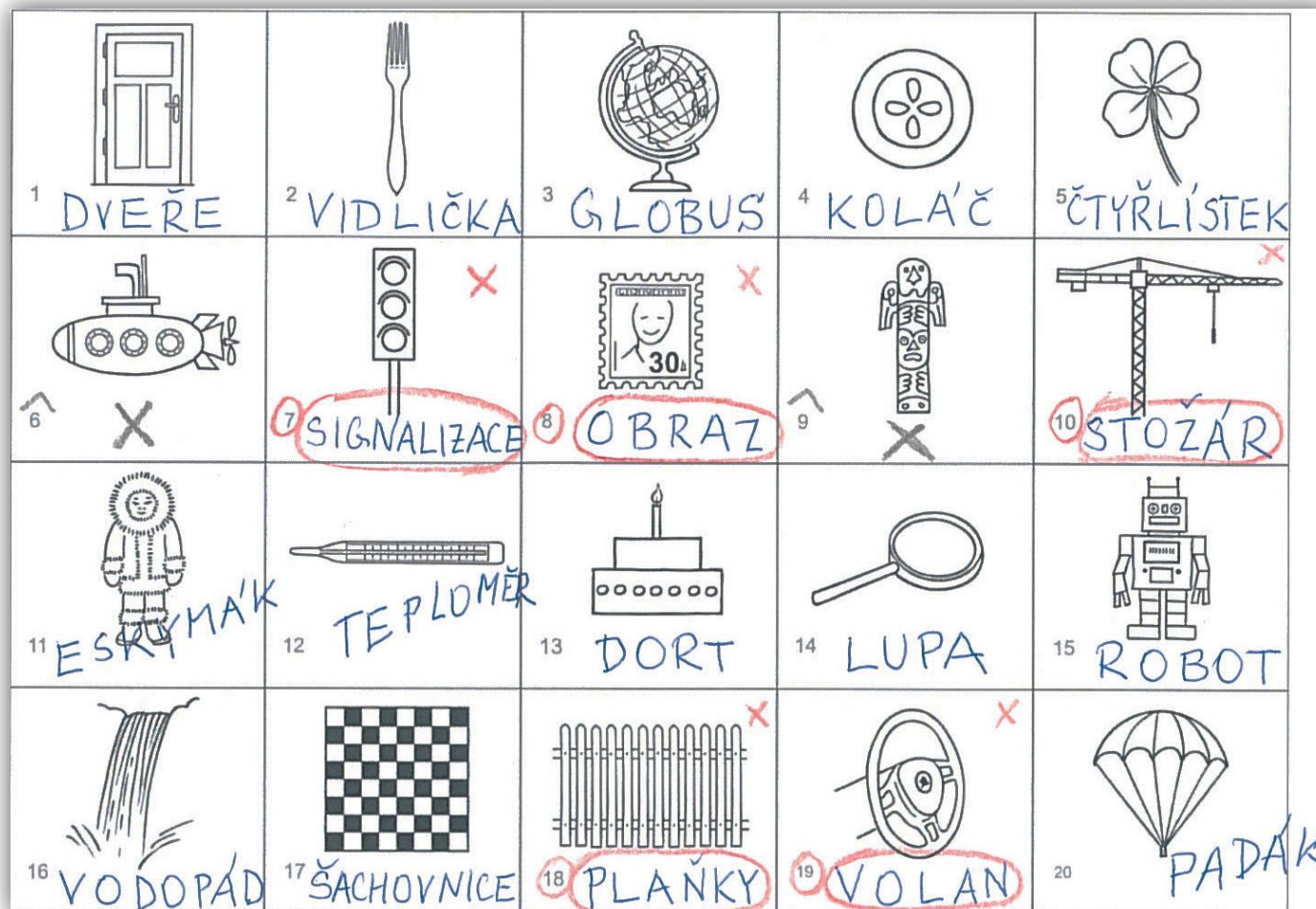
1. část – CHYBY V POJMENOVÁNÍ OBRÁZKŮ

dveřní verze

podle prvního obrázku sady

3 verze:

- 1) dveřní
- 2) ježková
- 3) opičí

Hodnocení – chyby pojmenování: 5 špatně + 2 vůbec = 7

Trvání: BEZ OMEZENÍ, průměrně 1,5 – 2,5 minuty

VYHODNOCENÍ testu POBAV

2. část – SPRÁVNĚ VYBAVENÉ OBRÁZKY

Pořadí	Název obrázku ↓	
1	DVEŘE	
2	ČTYŘLÍSTEK	
3	SVĚTLO	konfabulace
4	TOTEM	
5	JERÁB	
6	OVCE	konfabulace
7	DORT	
8	ČTYŘLÍSTEK	opakování

Hodnocení

Správně vybavené obrázky: 8 – 2 konfabulace – 1 opakování = 5

Trvání: vždy 1 minutu

Dvě srovnatelné verze pro opakované vyšetření

Netestuj, ale POBAV – písemné záměrné
Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení jako
krátká kognitivní zkouška

A. Bartoš^{1,2}

Cesk Slov Neurol N 2016; 79/112(6): 671–679

¹Neurologická klinika 3. LF UK
a FN Královské Vinohrady, Praha

volně ke stažení na
www.csnn.eu

**Pamatujte na POBAV – krátký test
pojmenování obrázků a jejich vybavení sloužící
ke včasnému zachytu kognitivních poruch**

doc. MUDr. Aleš Bartoš, Ph.D.^{1,2,3}

¹Univerzita Karlova v Praze, 3. lékařská fakulta a FN Královské Vinohrady, Neurologická klinika, Praha

²Národní ústav duševního zdraví, Klecany

³AD Centrum, Praha a Klecany

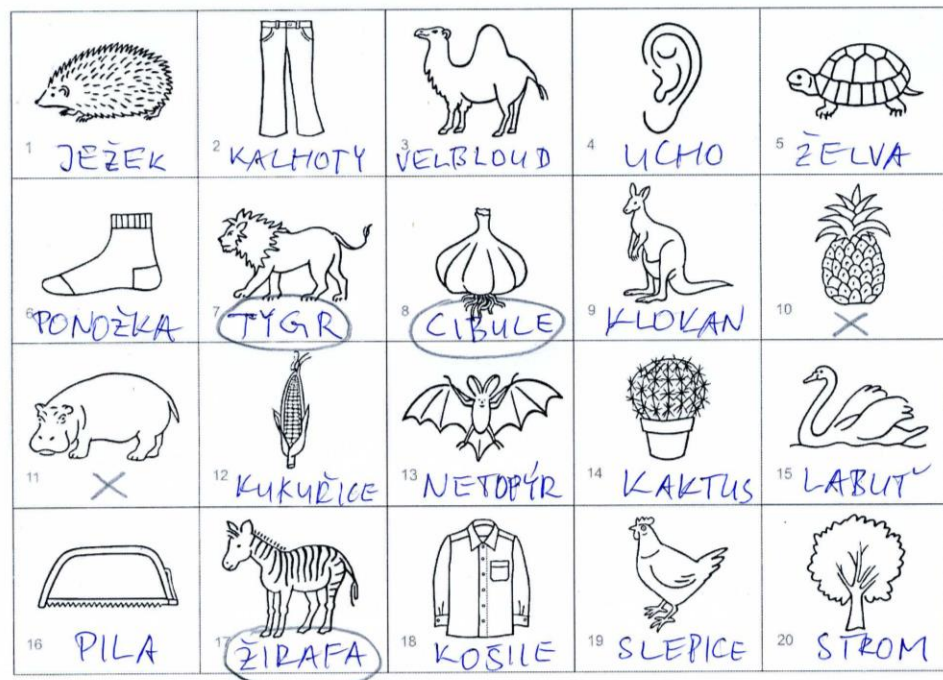
2018, volně ke stažení na
www.neurologiepropraxi.cz

ježková

verze

opičí

verze 2

verze 3

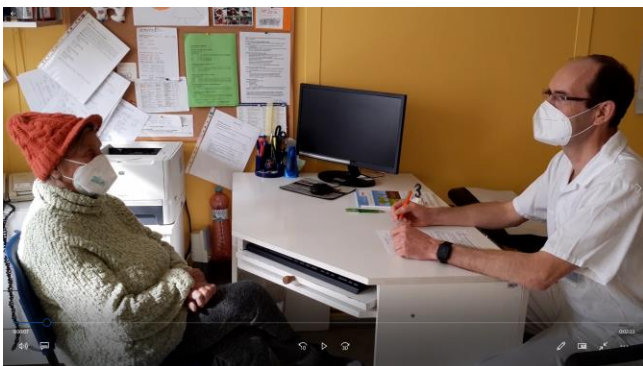

Autentické vyšetření testem POBAV na videu – dveřní verze

Zvu vás do ambulance pro poruchy paměti ve Vinohradské nemocnici v Praze

- Za chvíli nejdříve uvidíte **správnou administraci** testem v ordinaci
- sledujte postup a komentáře pacientky
- později **uvidíte záznamový arch** s vyhodnocením testu POBAV

90 let, SŠ s maturitou, 13 let vzdělání, **MMSE = 27 bodů**

Normální!

Video kdykoli dostupné na <https://youtu.be/CCdE00fYOXY> či nalézt na kanálu YouTube Aleše Bartoše

Rychlý test ALBA

Jméno a příjmení: Jarmila S. Ročník: 1931 Datum: 9.3.2021

Soustředte se také na chování a slovní komentáře pacienta během testování. Sluch můžete před testováním vyzkoušet opakováním čísel 941-726-583 nahlas a šeptem.

1A. TEST VĚTY (VĚTEST) – OPAKOVÁNÍ

Administrace: Větu čtete nepřerušovaně rychlostí přibližně 1 slovo za 1s. Vyšetřovaná osoba si nesmí nahlas opakovat větu současně s testujícím. Po vyslovení věty (žádná slova neopakujete) ji vyšetřovaná osoba zopakuje. Správně zopakovaná slova запиšte jako „1“ nebo „✓“ do prvního řádku „Opakování“.

INSTRUKCE: „Nyní Vám řeknu jednu krátkou větu pouze jedenkrát. Snažte se ji zapamatovat. Já se na ni za chvíli znovu zeptám. Zapamatujte si a zopakujte přesně tuto větu...“ (Kratičká pauza) ... Po vyslovení věty: „Teď Vy.“

Věta ALBA 1:	Babí	léto	začíná	prvními	ranními	mrazíky	Počet správných slov
OPAKOVÁNÍ (0/1)	1	1	1	1	lehce	mrázky	5 / 6
VYBAVENÍ (0/1)	1	1	1	0	1	1	5 / 6

Norma pro vybavení věty: 3 – 6 správně vybavených slov věty

Možnost zápisu špatně vybavené věty:

Hodnocení: Pokud použije špatné slovo při opakování a stejné slovo při vybavení (např. jarními), počítejte jako chybu. Jako správně vybavené slovo uznáváme takové slovo, které je zcela shodné a současné ve správném pádu. Nelze uznat např. „začínají první ranní“, „první mrazíky začínají“. Za správně zopakované nebo vybavené slovo udělte 1 bod. Maximum je 6 bodů za 6 správných slov.

2. TEST GEST (TEGEST)

INSTRUKCE: „Teď mi budete předvádět šest gest, jakousi pantomimu, která se bude týkat ruky nebo hlavy. Předvedte mi, jak...“

Gesta ALBA 1:	jíte lžící	se hladíte po tváři	telefonujete	si nasadíte brýle	přičichnete ke květině	se díváte dalekohledem	Počet správných gest
PŘEDVEDENÍ (✓/X)	✓	✓	✓	✓	✓	✓	6 / 6
VYBAVENÍ (0/1)		3		1	2		3 / 6
bez časového limitu							

Norma pro vybavení gest: 3 – 6 správně vybavených gest

Hodnocení: Za každé správně předvedené nebo vybavené gesto přidělíte 1 bod. Pro udělení bodu stačí BUĎ správně předvést NEBO správně popsat gesta. Maximum je 6 bodů za 6 správných gest.

1B. TEST VĚTY (VĚTEST) – VYBAVENÍ

INSTRUKCE: „Nyní mi znovu řekněte větu, kterou jsme se spolu učili na začátku.“

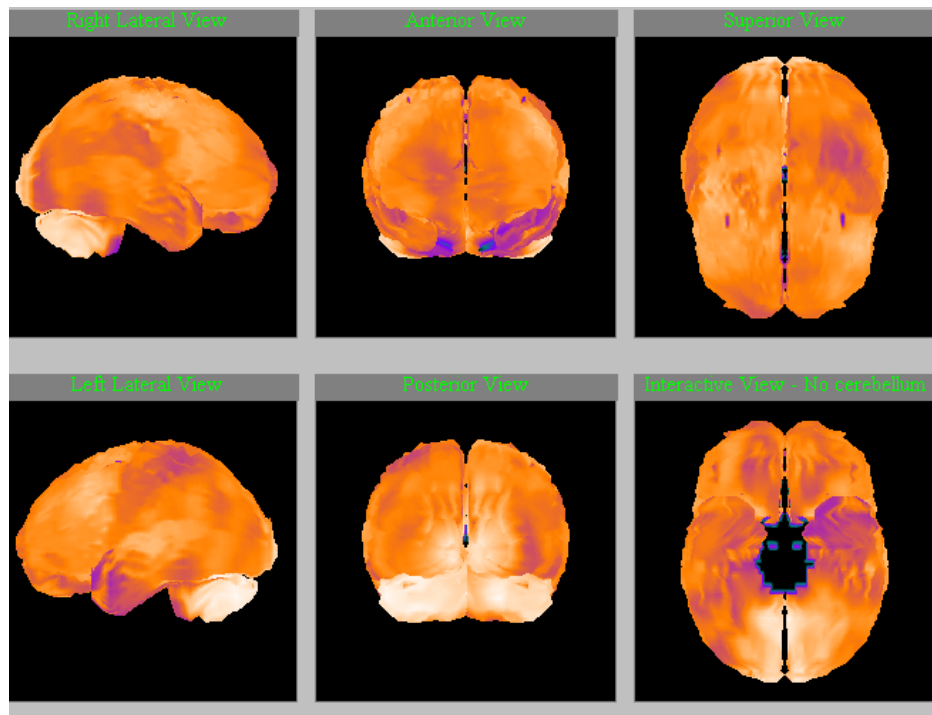
Administrace: Vyhodnocení запиšte do druhého řádku „Vybavení“ věty.

Norma skóru ALBA pro součet výsledků z obou testů je 6-12 bodů (tedy alespoň 50 % maxima), mírná porucha 4-5 bodů a závažná porucha 0-3 body

POČET BODŮ CELKEM	8 / 12
-------------------	--------

test ALBA: 5/5+6/3

její SPECT mozku z r. 2010 v různých pohledech

- norma: oranžová barva
- zhoršení perfúze mozku: fialová

Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení:

POBAV

Netestuj, ale POBAV

Nácvik

správného provádění

Vltava u Svatojánských proudů

Podmínky dobrého zraku před testováním

Obecné zásady kognitivního testování

Zlepšení zrakových podmínek:

- a) rozsvícení světel ke zlepšení kontrastu podnětových materiálů
- b) nasazení brýlí na blízko vlastních nebo půjčených v ordinaci

Vyšetření zraku – doporučujeme před testem POBAV

JAK RYCHLE VYŠETŘIT ZRAK? Podejte tento pokyn:

„Přečtěte tyto znaky **C 5 H 3**.“

„C5H3 nedává smysl, protože uhlík je čtyřmocný“ (CH4 – methan) ☺

Pořadí	Název obrázku	Číslo obrázku	Pořadí	Název obrázku	Číslo obrázku
1		9			
2		10			
3		11			
4		12			
5		13			
6		14			
7		15			
8		16			

Příjmení a jméno:

Ročník: Dnešní datum:

Pokud používá brýle na čtení, ať si je nasadí.

Vyšetření zraku – Přečte správně? C 5 H 3

Postup pojmenování: 1-systematický, 2-chaotický

dostupné kdykoli na

youtube
Aleš Bartoš

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo víceslovný název bez očekávaného slova (např. okno, zeměkoule, klob, světelná signalizace, smafr, jerab, teplmēr, zvětšovací sklo)
B) jako správné počítáme: pokud obsahuje očekávané slovo (např. dort-se-svíčkou)
Další pravidla hodnocení jsou v návodu.

• chybně: • vůbec:

počet CHYB v pojmenování celkem:

norma: 0-1 chyba

2. **Vybavené** → celkem:

A) ponechává se:

• pojmenovaný špatně

a vybavený stejně nebo správně

(např. stožár - stožár nebo stožár - jeráb)

• nepojmenovaný a přesto vybavený (př. 0 - jeráb)

• slovo s chybnými písmeny (vydlčka, vodopát, volan)

B) odečítá se:

• neexistující (konfabulace)

• opakující se (počítá se jako jeden)

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků

(po odečtu názvů navíc):

norma: 6-7 a více obrázků

Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené - CHYBY

v pojmenování = skóre v pojmenování

ADMINISTRACE testu POBAV – 1. část – pojmenování

Administrace: Přeložte List pro vyšetřovaného na polovinu podél čárkované čáry uprostřed. Nejprve podejte instrukci. Zdůrazněte, že **obrázky je třeba pojmenovat a zároveň si pamatovat**. Teprve poté předložte pouze horní část listu s obrázky. Pojmenování obrázků není časově omezeno.

Důležité! Po dopsání názvu posledního obrázku je potřeba List pro vyšetřovaného **okamžitě otočit**, aby si vyšetřovaný nemohl prohlížet obrázky.

Pokud vyšetřovaný při psaní zároveň jmenuje názvy nahlas, požádejte ho, aby přestal. Je potřeba zachovat jednotné testování u všech osob a také zabránit zvýhodnění pomocí hlasitého vštěpování. Mělo by jít o písemnou zkoušku bez používání hlasitých slov.

Pokud na konci nejsou všechny obrázky pojmenovány, můžete podat neutrální otázku: „***Máte to hotové? Je to všechno?***“

INSTRUKCE testu POBAV – 1. část – pojmenování

INSTRUKCE: „*Za chvíli před sebou uvidíte 20 obrázků.*“ (Obrázky přitom NEukazujte). „*Pod každý obrázek napište jeho název POUZE JEDNÍM slovem.*“ (pauza) „*Zároveň se snažte si každý obrázek zapamatovat. Později budete psát z paměti názvy obrázků, které jste si zapamatoval/a. Nyní pište názvy těchto obrázků jedním slovem.*“

Pojmenování obrázků NENÍ časově omezeno!, ale zbytečně neprotahujete.

ADMINISTRACE testu POBAV – 2. část – vybavení

Otočte List pro vyšetřovaného přeložený v polovině.

Vyšetřovaný vidí pouze dolní polovinu listu s mřížkou (BEZ OBRÁZKŮ).

Odměřujte na stopkách **1 minutu**.

Podle aktuální situace je možné ukončit test dříve dohodou s vyšetřovanou osobou.

„Pokud se Vám již nedaří vzpomenout si na další obrázky, můžete skončit.“

Pořadí	Název- obrázku ↓	Číslo- obrázku	Pořadí	Název- obrázku ↓	Číslo- obrázku
1			9		
2			10		
3			11		
4			12		
5			13		
6			14		
7			15		
8			16		

INSTRUKCE testu POBAV – 2. část – vybavení

„Nyní napište do této tabulky

- *co NEJRYCHLEJI* (pauza)
- *co NEJVÍCE* (pauza) *názevů obrázků*
- *v LIBOVOLNÉM pořadí. Na pořadí obrázků tedy nezáleží.*

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr. a	Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr. a
1a	□	□	9a	□	□
2a	□	□	10a	□	□
3a	□	□	11a	□	□
4a	□	□	12a	□	□
5a	□	□	13a	□	□
6a	□	□	14a	□	□
7a	□	□	15a	□	□
8a	□	□	16a	□	□

Máte na to jednu minutu.

Je to jasné? Můžeme začít? Ted'!“

Po 1 minutě: *„Děkuji, uplynul nám časový limit jedné minuty.“*

Je možné skončit i dříve před 1 minutou, pokud to pacient sám vzdá. Ale je možné povzbuzovat, ať to ještě zkusí.

Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení:

POBAV

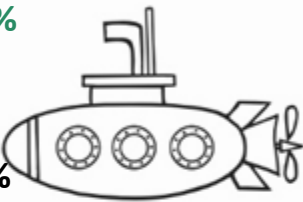
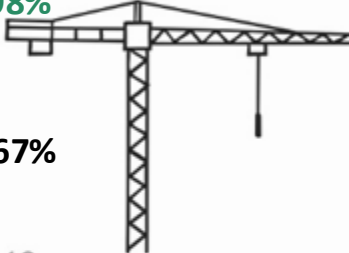
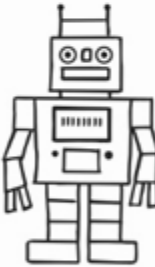
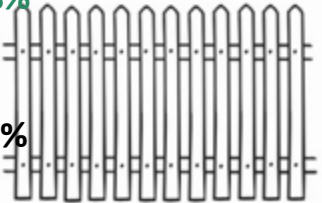
Pobavte se POBAVem

Nácvik

správného vyhodnocení a skórování

Labské zátíší

1) Procento shody pojmenování z běžné populace 2) Procento shody pojmenování od pacientů s kognitivními poruchami 3) Nejčastější chybný název	99% 61% 1 (okno) 	98% 97% 2 (štětec) 	98% 73% 3 (zeměkoule) 	95% 94% 4 (knoflík) 	97% 73% 5 (květina)
1) Procento shody pojmenování z běžné populace 2) Procento shody pojmenování od pacientů s kognitivními poruchami 3) Nejčastější chybný název	96% 48% 6 (vzducholod') 	99% 85% 7 (signalizace) 	99% 88% 8 (obraz) 	95% 52% 9 (socha) 	98% 67% 10 (stožár)
1) Procento shody pojmenování z běžné populace 2) Procento shody pojmenování od pacientů s kognitivními poruchami 3) Nejčastější chybný název	97% 76% 11 (sněžný muž) 	99% 94% 12 (tužka) 	99% 79% 13 (svíčka) 	99% 82% 14 (zrcadlo) 	99% 61% 15 (panák)
1) Procento shody pojmenování z běžné populace 2) Procento shody pojmenování od pacientů s kognitivními poruchami 3) Nejčastější chybný název	93% 73% 16 (voda) 	93% 70% 17 (šachy) 	98% 85% 18 (topení) 	100% 94% 19 (řídítka) 	97% 82% 20 (balón)

Kvalitativní hodnocení POJMENOVÁNÍ obrázků testu POBAV

Všímejte si:

- postup popisování obrázků – systematický nebo chaotický?
- třes písma
- nerespektování pravidel – více než 1 slovem, přes obrázky, špatný plán a přetahuje přes linky
- vynechává nebo zaměňuje písmenka
- chybí diakritika
- nečitelné písmo
- aj.

Hodnocení strategie POJMENOVÁNÍ obrázků

1) systematický popis – nejčastější

- po řádkách zleva doprava, jak se čte text, někdy po sloupcích
- postupuje po řádkách, vynechává popis některých obrázků, pak se k nim vrací – stále systematický postup

2) chaotický popis – přeskakuje mezi obrázky bez ladu a skladu, mění směr, nejspíše náhodně vybírá ty, u nichž ví pojmenování nejdříve a pak se postupně dostává na ty obrázky obtížnější

ve skórování se nějak nezapočítává, je to další ukazatel kvality myšlení (dezorganizované při chaotickém popisu)

VYHODNOCENÍ testu POBAV – 1. část – pojmenování

Po skončení celého testování zjistíte **počet chyb v pojmenování**, které jsou dvojího typu:

1) obrázky nepojmenované vůbec (tzv. anomie) nebo 2) pojmenované chybně (sémantické paragrafie, problémy s písmeny aj.). Tyto chyby si můžete označit zakroužkováním nebo přeškrtnutím čísla obrázku.

Správné názvy obrázků jsou: 1. dveře, 2. vidlička, 3. globus, 4. koláč, 5. čtyřlístek, 6. ponorka, 7. semafor, 8. známka, 9. totem, 10. jeřáb, 11. Eskymák, 12. teploměr, 13. dort, 14. lupa, 15. robot, 16. vodopád, 17. šachovnice, 18. plot, 19. volant, 20. padák.

Správná pojmenování jsou také **synonyma** (semafor – světla, ohrada), **zdrobněliny** (robůtek), **víceslovné názvy obsahující očekávané pojmenování** (dopravní/světelný *semafor*, *dort* se svíčkou, *lupa* bez skla), **podřazené názvy** (batyskaf), **pravopisné chyby v Y/I nebo zjednodušení** (vydlička, batiskaf, thotem, 4lístek, globus bez ó), **nářeční výrazy** (frgál, dorta/torta, plotek) a **jetel**. *Ostatní názvy jsou chybné.*

Chybná pojmenování jsou **sémantické paragrafie** (dveře – okno, známka – obraz) nebo **záměny písmen** (globus – klobus, toten, vodopát), **chybějící nebo přebývající písmena a nedopsaná slova** (sacovnice, semafor – smafr, volanta, dveř, čtyřl), **víceslovná a opisná spojení bez očekávaného názvu** (zvětšovací sklo, deska na šachy), **obecnější názvy** (seveřan), **přibližné pojmy** (plaňky), **množné číslo** (semafory), **chybějící diakritika** (vidlicka, jerab) a **další** (např. vidlička – štětec, koláč – knoflík, Eskymák – eskymo, šachovnice – šachy, vodopád – splav).

Většina osob starších 60 let může udělat **chybu v pojmenování nejvýše jednoho obrázku**.

VYHODNOCENÍ testu POBAV – 1. část – pojmenování

	Obrázky	OK	KO
	Správný název	Příklady přípustných názvů	Příklady chybných názvů
1	Dveře	dveře s futrem, dveře se zárubní, dvířka	okno, dveř
2	Vidlička	vydlíčka	vidlicka, štětec, příbor, lžíce, kartáč, štětka
3	Glóbus	globus, glób	model zeměkoule, zeměkoule, mapa, atlas, klobus, globux, klokus
4	Koláč	koláček, frgál, koláč	knoflík, vdolek, ventilátor, věneček, talíř s knedlíkama
5	Čtyřlístek	4lístek, jetel, šťavel	kytka, květina, čtyřl, lístek, počest, větrák
6	Ponorka	batyskaf, ponorka Verneho, ponorka nautila	vzducholoď, loď, ryba, letadlo, lodička, tank, vodovod, studna , umyvadlo
7	Semafor	dopravní / světelný semafor, světla, dopravní světla	semafory, signalizace, světelná signalizace, křižovatka, návěstidlo, signalizační světla, světla na projížd'ku a zastavení
8	Známka	poštovní/dopisní známka, známka 30ti haléřová, stará dopisní známka	obraz, obrázek, portrét, znamka
9	Totem	indiánský totem, nepovedený totem, thotem	socha, figurka, sloup, amulet, indiánská socha, indiánský sloup/kůl, robot, zakřiknutý reportér, strašidlo , anděl, maska
10	Jeřáb	rameno jeřábu, část jeřábu, jeřáb stavební, výškový jeřáb	jerab, zvedák, rameno, stožár
11	Eskymák	Inuita, eskymačka, eskymák-dítě, Eskymák-inuita, eskymák z polárkového dortu	eskimo/eskymo, laponec, polárník, severan, člověk, dítě, šášenka, mrazík, zálesák , sněžnej muž
12	Teploměr	lékařský / rtuťový teploměr, rychloběžka	pilník, jehla, tužka, propiska
13	Dort	dort se svíčkou/se svíčí, dortíček, dortík, narozeninový / svítící dort, torta / torta	svíčka, svícen, parník, může být i loď (má okénka, osvětlení), Stalinův pomník
14	Lupa	lupa bez skla	zvětšovací sklo, zvětšovač, raketa, zrcátko, sklo na koukání, sklo zvětšuje tu věc pod tím
15	Robot	Emil robot, robot Emil, robůtek, malý robot, android	blaoun , panák, R.U.R., umělý člověk
16	Vodopád	malý vodopád, vodopádeček, vodopádek	řeka, splav, kmen, voda, proud vody, jez, tekoucí voda, celer, rouška, kmen stromu , pařez, strom, snop, cesta
17	Šachovnice		šachy, deska/plátno na šachy, šachová deska, dáma
18	Plot	plotek, oplocení, ohrada, plůtek, plaňkový / dřevěný plot	plaňky, (ústřední) topení, radiátor, zábradlí
19	Volant		řidítka, ventilátor, auto
20	Padák	padáček	balón, deštník, parašutista

**používejte pravidla
k jednotnému hodnocení
správných a chybných pojmenování**

Správná a chybná pojmenování obrázků pro
náročnější test písemného Pojmenování obrázků
a jejich vybavení (dveřní POBAV)

A. Bartoš¹, H. Polanská^{1,2} Cesk Slov Neurol N 2021; 84/117(2): 1–13

volně ke stažení na www.csnn.eu

**...abychom to dělali všichni stejně
a platily normy testu POBAV**

POJMENOVÁNÍ – VYHODNOCENÍ testu POBAV – 1. část

stručná pravidla a hlavně záznam

je ve formuláři vpravo dole

– určit chybně a vůbec:

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo víceslovný název bez očekávaného slova (např. okno, štětec, zeměkoule, knoflík, květ, semafor, vzducholod, socha, eskimo, splav, šachy, radiátor)

B) jako správné počítáme: pokud obsahuje očekávané slovo (např. dort se svíčkou)

Další pravidla hodnocení jsou v návodu.

• chybně: • vůbec:

počet CHYB v pojmenování celkem:

norma: 0 – 1 chyba

2. **Vybavené**

celkem:

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – jeřáb)

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): –
- opakující se (počítá se jako jeden): –

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

norma: 6-7 a více obrázků

Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené – CHYBY v pojmenování
=skór Vypoj=

VYBAVENÍ – VYHODNOCENÍ testu POBAV – 2. část

Pořadí	Název obrázku ↓	
1	DVEŘE	
2	ČTYŘLÍSTEK	
3	SVETLO	konfabulace
4	TOTEM	
5	JEŘÁB	
6	OVCE	konfabulace
7	DORT	
8	ČTYŘLÍSTEK	opakování

B) co se odečítá?

- neexistující (konfabulace): —
- opakující se (počítá se jako jeden): —

1. Pojmenované (zapište počet obrázků):

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo víceslovný název bez očekávaného slova (např. okno, štětec, zeměkoule, knoflík, květ, semafor, vzducholod, socha, eskimo, splav, šachy, radiátor)

B) jako správné počítáme: pokud obsahuje očekávané slovo (např. dort se svíčkou)

Další pravidla hodnocení jsou v návodu.

- chybně: • vůbec:

počet CHYB v pojmenování celkem:

norma: 0 – 1 chyba

2. Vybavené

celkem:

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
- ~~nepojmenovaný a přesto vybavený~~ (např. 0 – jeřáb)

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): —
- opakující se (počítá se jako jeden): —

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu názvů obrázků navíc):

norma: 6 a více obrázků

Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené – CHYBY v pojmenování

=skór Vypoč=

VYBAVENÍ – VYHODNOCENÍ testu POBAV – 2. část

JE NUTNÉ PROVAZOVAT

DRUHOU ČÁST VYBAVENÍ S PRVNÍ ČÁSTÍ POJMENOVÁNÍ!

A) co se ponechává?

- pojmenovaný špatně
a vybavený stejně nebo správně
(např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
- nepojmenovaný a přesto vybavený
(např. 0 – jeřáb)

POJMENOVÁNÍ obrázku JEŘÁB	VYBAVENÍ obrázku JEŘÁB	Skór vybavení (bodování)
jeřáb	0	0
stožár	stožár	1
stožár	jeřáb	1
0	jeřáb	1
stožár	0	0

1. Pojmenované (zapište počet obrázků):

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo víceslovný název bez očekávaného slova (např. okno, štětec, zeměkoule, knoflík, květ, semafor, vzducholod, socha, eskimo, splav, šachy, radiátor)

B) jako správné počítáme: pokud obsahuje očekávané slovo (např. *dořt* se svíčkou)

Další pravidla hodnocení jsou v návodu.

- chybně: • vůbec:

počet CHYB v pojmenování celkem:

norma: 0 – 1 chyba

2. Vybavené celkem:

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně
a vybavený stejně nebo správně
(např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
- nepojmenovaný a přesto vybavený
(např. 0 – jeřáb)

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): —.....
- opakující se (počítá se jako jeden): —.....

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

norma: 6 a více obrázků

Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené – CHYBY v pojmenování
= skór Vypoj=

Principy vyhodnocení v části vybavení obrázků testu POBAV

Procvičíme si, jak skórovat vybavení ZOBECNĚNÍM všech možných kombinací

POJMENUJE	VYBAVÍ	Bodování vybavení
správně	správně	
špatně	stejným názvem špatně	
špatně	správně	
špatně	0	
vůbec ne	správně	
správně	0	

Výsledek napište jako 6 čísel za sebou, např. takto: 010110.

Správné vyhodnocení v části vybavení obrázků v testu POBAV

POJMENUJE	VYBAVÍ	Bodování
správně	správně	1
špatně	stejným názvem špatně	1
špatně	správně	1
špatně	0	0
vůbec ne	správně	1
správně	0	0

VYBAVENÍ – VYHODNOCENÍ testu POBAV – 2. část

A) co se ponechává?

- pojmenovaný špatně
a vybavený stejně nebo správně
(např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
- nepojmenovaný a přesto vybavený (př. 0 – jeřáb)
- slovo s chybnými písmeny (vydlička, vodopát, volan)

při vybavení již nejde o přesný a správný tvar slova
(jako v části pojmenování),
ale o jeho **VÝZNAM**,
protože hodnotíme, zda si předmět vybavil,
takže samotné pojmenování je trochu podružné

1. Pojmenované (zapište počet obrázků):

A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo víceslovný
název bez očekávaného slova (např. okno, štětec, zeměkoule, knoflík,
květ, semafor, vzducholod, socha, eskimo, splav, šachy, radiátor)

B) jako správně počítáme: pokud obsahuje očekávané slovo
(např. dort se svíčkou)

Další pravidla hodnocení jsou v návodu.

- chybně: • vůbec:

počet CHYB v pojmenování celkem:

norma: 0 – 1 chyba

2. Vybavené

celkem:

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně
a vybavený stejně nebo správně
(např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
- nepojmenovaný a přesto vybavený
(např. 0 – jeřáb)
- slovo s chybnými písmeny (vydlička, vodopát, volan)

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): —.....
- opakující se (počítá se jako jeden): —.....

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků
(po odečtu názvů obrázků navíc):

norma: 6 a více obrázků

Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené – CHYBY v pojmenování
= skóre Vypoj =

VYBAVENÍ – VYHODNOCENÍ testu POBAV – 2. část

Zjistěte počet správně vybavených názvů obrázků.

Pro vlastní kontrolu zapisujte ke každému názvu obrázku
buď číslo obrázku nebo zkratku chyby.

Jako správně vybavené uznáváme názvy i s gramatickými chybami.

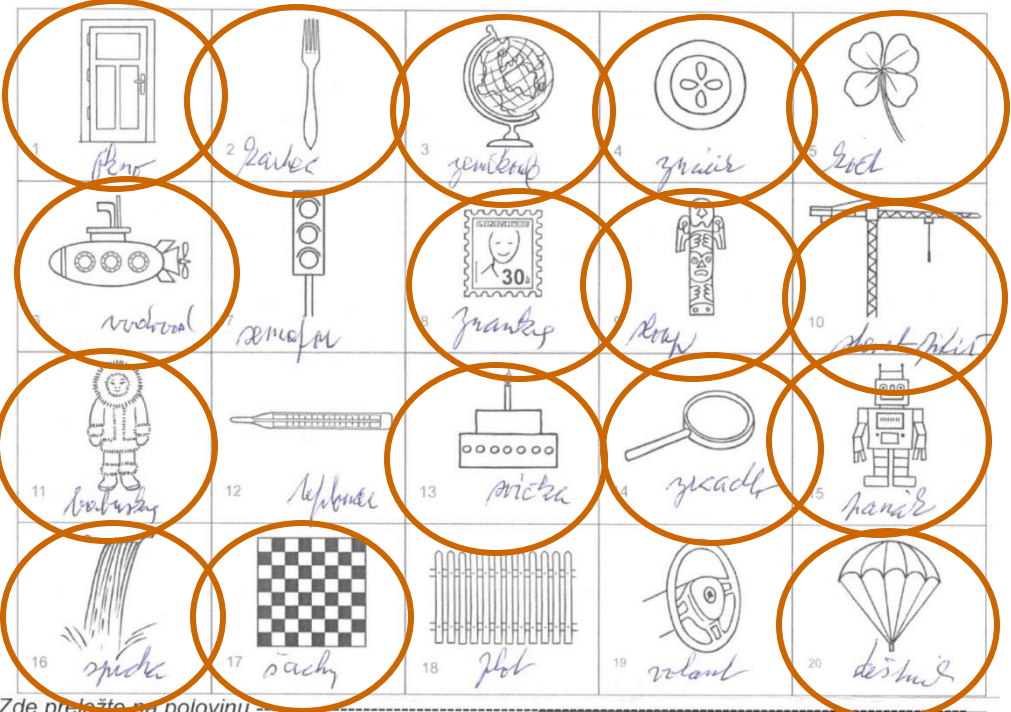
Chyby jsou dvojího typu a označte je takto:

1) K – **konfabulace**, což je vymyšlený název nepřítomného obrázku (např.
krtek)

2) OP – **opakování**.

Od celkového počtu odečtete počet názvů obrázků navíc,
a tak dostanete počet správně vybavených názvů obrázků.

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.	
1	DVEŘE	1	
2	ČTYŘLÍSTEK	5	
3	SVĚTLO	K	
4	TOTEM	9	
5	JEŘÁB	10	
6	OVCE	K	
7	DORT	13	
8	ČTYŘLÍSTEKOP		

špatně

Správný výsledek vyšetření testem POBAV na videu

zápis testu **POBAV**: 16 // 5 znamená:

1) pojmenování obrázků 16 chyb

(plus chaotické přeskakování)

2) vybavení obrázků: 5 správně vybavených názvů obrázků

(7 celkem „1/3“ – 2 konfabulace)

- MMSE bylo NORMÁLNÍ – 27 BODŮ!?!

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.	Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.
1	šachy	K	9		
2	zrcadlo	14	10		
3	skautský vůz	10	11		
4	parníček	15	12		
5	zeměkoule	K	13		
6	skop	9	14		
7	svíčka	16	15		
8			16		

Příjmení a jméno: Jarmila Š
Ročník: 1931 Dnešní datum: 9.3.2021

Pokud používá brýle na čtení, ať si je nasadí.

Vyšetření zraku – přečíst znaky: C 5 H 3
ano

Postup pojmenování: 1-systematický, 2-chaotický

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):
A) mezi chyby počítáme: špatný, zkomolený nebo víceslovný název bez očekávaného slova (např. okno, štětec, zeměkoule, knoflík, květ, semafor, vzducholod, socha, eskimo, splav, šachy, radiátor)
B) jako správné počítáme: pokud obsahuje očekávané slovo (např. dort se svíčkou)
Další pravidla hodnocení jsou v návodu.
• chybně: 15 • vůbec: 0
počet CHYB v pojmenování celkem:
norma: 0 – 2 chyby 15

2. **Vybavené** celkem: 7
A) ponechává se:
• pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. stožár – stožár nebo stožár – jeřáb)
• nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – jeřáb)
B) odečítá se:
• neexistující (konfabulace): 2
• opakující se (počítá se jako jeden): 0
počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):
norma: 6 a více obrázků 5
Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené – CHYBY v pojmenování = skóre Vypoč: 5 - 15 = -10

? Vyhodnoťte výkony pacienta pomocí 2 skóre testu POBAV

Výsledek napište jako 2 čísla za sebou oddělená //.

Pacient, 80 let, 14 let SŠ vzdělání, s maturitou, soběstačný

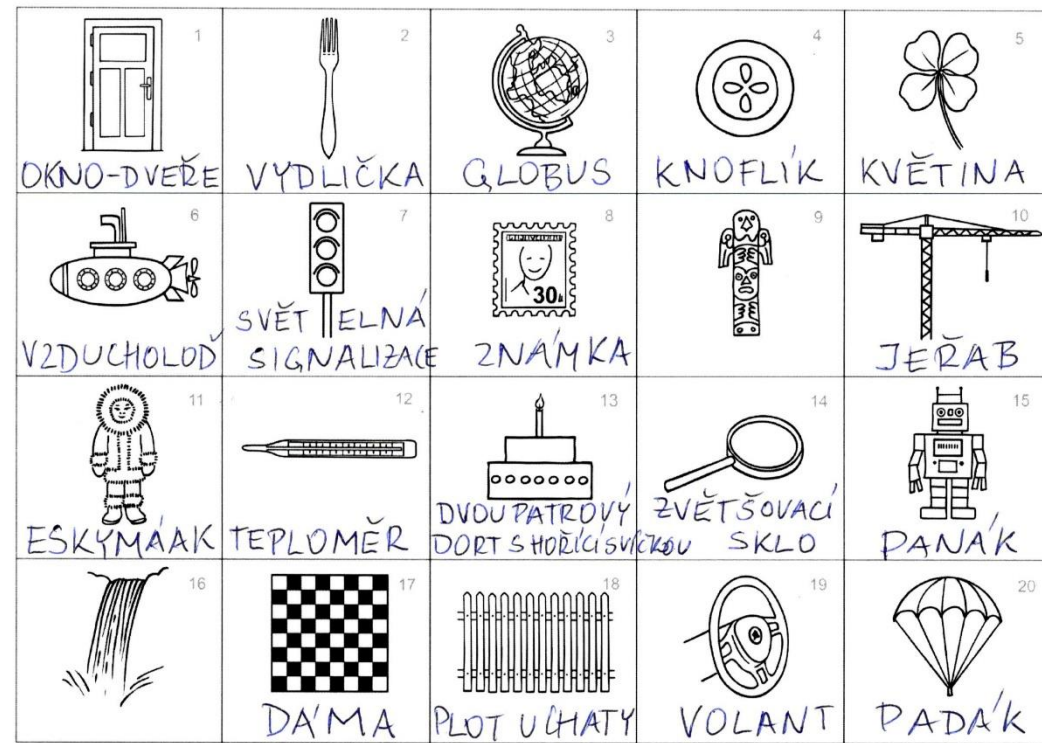
příklad zápisu testu POBAV: 7 // 5

7 chyb v pojmenování (2 vůbec + 5 špatně) //

5 (8 celkem – 2 konfabulace – 1 opakování)

Jaká bude interpretace výsledků?

Má normální nebo abnormální kognitivní výkon?

Zde přeložte na polovinu

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.	Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.
1	PANAČK		9		
2	ČLOVĚK		10		
3	SVÍČKA		11		
4	TÓTEM		12		
5	PANAČK		13		
6	TOPENÍ		14		
7	PONORKA		15		
8	VOLAN		16		

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):

• chybně: • vůbec:

sémantické paragrafie:

fonémické paragrafie:

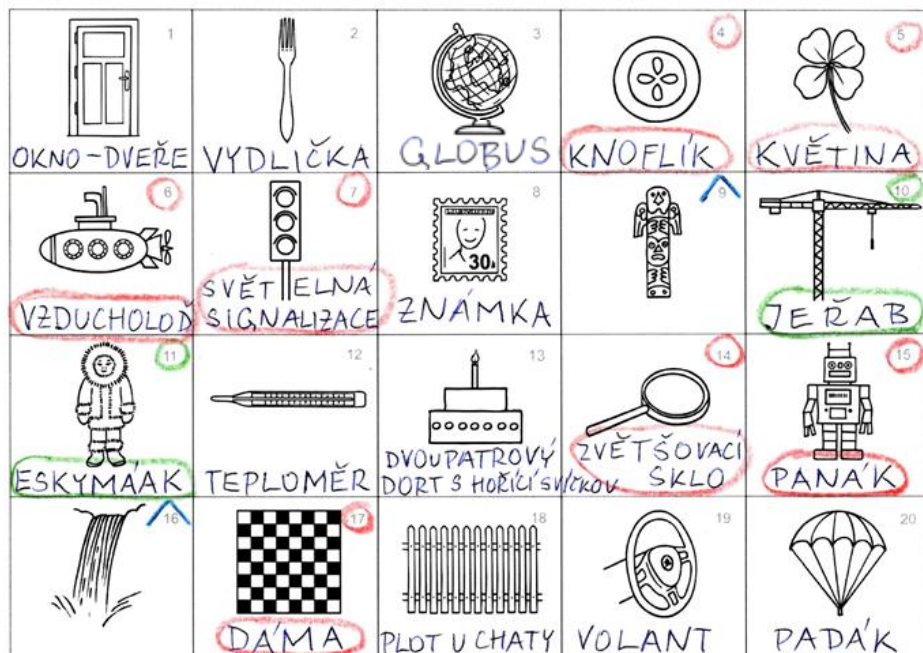
vůbec nepojmenované:

počet CHYB v pojmenování:

??

2. **Vybavené** celkem: ??

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků
(po odečtu chyb): ??

Zde přeložte na polovinu

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obrázku	Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obrázku
1	PANÁK	15	9		
2	ČLOVĚK	K	10		
3	SVÍČKA	K	11		
4	TOTEM	9	12		
5	PANÁK	OP	13		
6	TOPENÍ	K	14		
7	PONORKA	G	15		
8	VOLAN	19	16		

Vysvětlivky k pojmenování

1, 13, 18 – sice porušuje pravidlo jednoslovného pojmenování, ale víceslovný název obsahuje klíčové slovo „dveře“, „dort“ či „plot“, takže je uznáte jako správná pojmenování

7, 14 – světelná signalizace, zvětšovací sklo – víceslovný název neobsahuje správný název pojmenování daného obrázku

2, 3 – vydlíčka a globus (s krátkým o) jsou správné, nehodnotíme gramatické znalosti

1. Pojmenované (zapište počet obrázků):

- chybně: 7+2
- vůbec: 2

sémantické paragrafie: knoflík, květina, vzducholoď, světelná signalizace, zvětšovací sklo, panák, dáma

fonémické paragrafie: jeřab, Eskymák

vůbec nepojmenované: totem, vodopád

počet CHYB v pojmenování:

11

2. Vybavené

celkem: 8

A) ponechává se:

- pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně: panák, ponorka
- nepojmenovaný a přesto vybavený: 0 – totem
- s chybějícím nebo přebývajícím písmenem, když jinak slovo dává význam správně vybaveného obrázku – volan, zde už nejde ani tolik o správné pojmenování jako o správné vybavení

B) odečítá se:

- neexistující (konfabulace): člověk, svíčka, topení – 3
- opakující se (počítá se jako jeden): panák – 1

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):

4

Správné řešení testu POBAV

Pacient, 80 let, 14 let SŠ vzdělání, s maturitou, soběstačný

test POBAV: 11 // 4

Chyby pojmenování:

špatně: 7 (sématické paragrafie) + 2 (fonémické paragrafie) + vůbec: 2 = 11 chyb v pojmenování

Správně vybavené:

8 celkem – 3 konfabulace – 1 opakování =
4 správně vybavené názvy obrázků

= jasná porucha dlouhodobé sémantické
a krátkodobé paměti a dysgrafie

Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení:

POBAV

Pamatujte na POBAV

Správná interpretace

Pro správnou interpretaci výsledků
jsou podrobné normy
testu POBAV
k detekci mírných kognitivních deficitů

Interpretace testu - hraniční skóry pro dveřní **POBAV**

Co je normální?

....dva v jednom testování...

1) *dlouhodobá sémantická paměť a psaný jazyk:*

– hranice chyb v pojmenování: **0-1 chyba (špatně nebo nepojmenovaný obrázek)**

zápis testu **POBAV 7 //5** znamená:

7 chyb v pojmenování (2 vůbec + 5 špatně) // **5** správně vybavených názvů obrázků za 1 minutu

(8 celkem – 2 konfabulace – 1 opakování)

2) *krátkodobá paměť* – počet správně vybavených názvů obrázků u osoby > 50 let:

ženy 9±2/ muži 8±2

hranice: **5-7 (=6) obrázků u starších osob,**

„pravidlo 33 %“

(0,33x20=6,6 = 6-7)

výjimečně 8 (vzdělané (s maturitou a vyšší) a mladší (60-70 let) ženy)

A proč? Protože dokážou lépe odolávat rozdělené pozornosti v první části pojmenování obrázků než muži.

Není to o paměti, ale schopnosti vnímat a dělat více věcí najednou v první části a v životě!!:-)

A Normy pro počet chyb v pojmenování obrázků dverní verze testu POBAV

Úroveň vzdělání	Vyšší vzdělání		Nižší vzdělání		Všichni účastníci
Počet let vzdělání (min-max)	16 - 26 let		9 - 15 let		9 - 26 let
Rozdělení skupin dle věku a pohlaví	Mladší ženy/muži	Starší ženy/muži	Mladší ženy/muži	Starší ženy/muži	Všichni ženy/muži
Věk (roky, min-max)	59-69	70-89	57-69	70-87	59-89
Počet účastníků	48 / 20	32 / 26	64 / 8	50 / 12	194/66
Počet chyb pojmenování obrázků (průměr ± směrodatná odchylka)	0±1/ 1±1	1±1/ 1±1	1±1/ 1±1	1±1/ 3±3	1±1/ 1±2
Průměr - 1 směrodatná odchylka	1/2	2/2	2/2	2/6	2/3
Průměr - 1.5 směrodatná odchylka	2/3	3/3	3/3	3/8	3/4
Průměr - 2 směrodatná odchylka	2/4	4/4	4/4	4/9	4/5
Medián (mezikvartilové rozpětí)	0(0-0)/0(0-1)	0(0-1)/1(0-1)	0(0-1)/2(0-2)	1(0-2)/2(1-4)	0(0-1)/1(0-2)
Počet chyb v pojmenování obrázků	Percentily (ženy/muži)				
0	23/35	47/50	42/62	66/83	44/53
1	4/15	9/19	9/50	30/50	13/27
2	0/0	3/8	6/0	16/22	7/9
3		0/0	2/-	8/25	3/5
4			0/-	4/-	1/-
5				0/8	0/2

B Normy pro počet správně vybavených názvů obrázků pro DVEŘNÍ verzi testu POBAV

Úroveň vzdělání	Vyšší vzdělání		Nižší vzdělání		Všechny osoby
Počet let vzdělání (min-max)	16-26 let		9-15 let		9-26 let
Rozdělení podskupin dle věku a pohlaví	Mladší ženy/muži	Starší ženy/muži	Mladší ženy/muži	Starší ženy/muži	Všichni Ženy/muži
Věk (roky, min-max)	59-69	70-89	57-69	70-87	59-89
Počet účastníků	48 / 20	32 / 26	64 / 8	50 / 12	194/66
Počet vybavených obrázků	Percentily ženy/muži				
0	-/5				-/2
2		3/-		4/-	2/-
3		-/4	2/-	-/8	2/5
4		/12	5/-	10/-	5/8
5	- /15	13/-	6/-	18/17	2/12
6	13/35	19/35	9/-	28/33	16/30
7	15/45	34/54	39/38	36/58	31/50
8	31/70	59/85	59/63	66/67	54/74
9	44/85	84/-	78/88	86/87	73/85
10	79/ -	91/96	91/100	92/92	88/92
11	85/90	97/100	97/-	94/100	93/97
12	100/100	-/-	100/-	100/-	99/100
13		100/-			100/-

Zjednodušená interpretace pro VYBAVENÍ OBRÁZKŮ

- 1) Pokud vybaví 4 názvy obrázků a méně, jedná se VŽDY o ABNORMÁLNÍ nízký výsledek.
- 2) Pokud vybaví 8 názvů obrázků a více, jedná se VŽDY o NORMÁLNÍ výsledek.
- 3) Při vybavení 5-8 obrázků je možné vyhledat si upřesnit výsledek v normativních tabulkách na základě odpovídajícího percentilu podle vzdělání, věku, a pohlaví.

Krátké kognitivní testy pro klinickou praxi

Brief cognitive tests for clinical practice

Souhrn

Zvyšující se výskyt kognitivních poruch při trendu stárnutí populace vyžaduje stále častější vyšetřování paměti a dalších kognitivních funkcí z mnoha dobrých důvodů. Kognitivní poruchy se totiž často nedají zjistit z prostého rozhovoru, zejména při mírném stupni. Proto je v klinické praxi potřeba použít jakýkoli dostupný krátký kognitivní test v ordinacích především praktických lékařů, ale i lékařů dalších odborností pro časný záchyt – nejlépe ve stadiu mírné kognitivní poruchy. To je zásadní krok ke včasné diagnostice a zahájení adekvátní léčby vč. nastupující biologické intervence monoklonálními protilátkami, která může významně zpomalit progresi onemocnění a zlepšit kvalitu života pacientů i jejich pečovateli. Smyslem tohoto přehledu je podat výčet možností z mezinárodních doporučení, ze kterých lze vybírat. Jedná se o testy Amnesia Light and Brief Assessment (ALBA) a test Pojmenování obrázků a jejich vybavení (POBAV), což jsou metodiky certifikované Ministerstvem zdravotnictví ČR. Dále jsou uvedeny charakteristiky českých verzí zahraničních testů, jako test slovní produkce zvířat, Addenbrookský kognitivní test (ACE-III), Montrealský kognitivní test (MoCA), test kreslení hodin (TKH), Mini-Cog a Mini-Mental State Examination (MMSE). Všechny validizované testy v ČR jsou dobře použitelné i pro slovenské kolegy vzhledem k velké jazykové a kulturní příbuznosti. Některý z uvedených testů je možné využít k průkazu kognitivního deficitu pro předpis kognitiv, protože od roku 2025 byla zrušena vazba výhradně na test MMSE. Uvádíme indikace kognitiv podle obou certifikovaných testů ALBA a POBAV. Testy jsou rozříděny podle možnosti detekovat mírnou kognitivní poruchu nebo demenci a podle délky trvání. Článek by měl přispět k většímu povědomí o krátkých kognitivních testech a k jejich většímu využívání především u osob ve vyšším věku.

Redakční rada potvrzuje, že rukopis práce splnil ICMJE kritéria pro publikace zasílané do biomedicínských časopisů.
The Editorial Board declares that the manuscript met the ICMJE "uniform requirements" for biomedical papers.

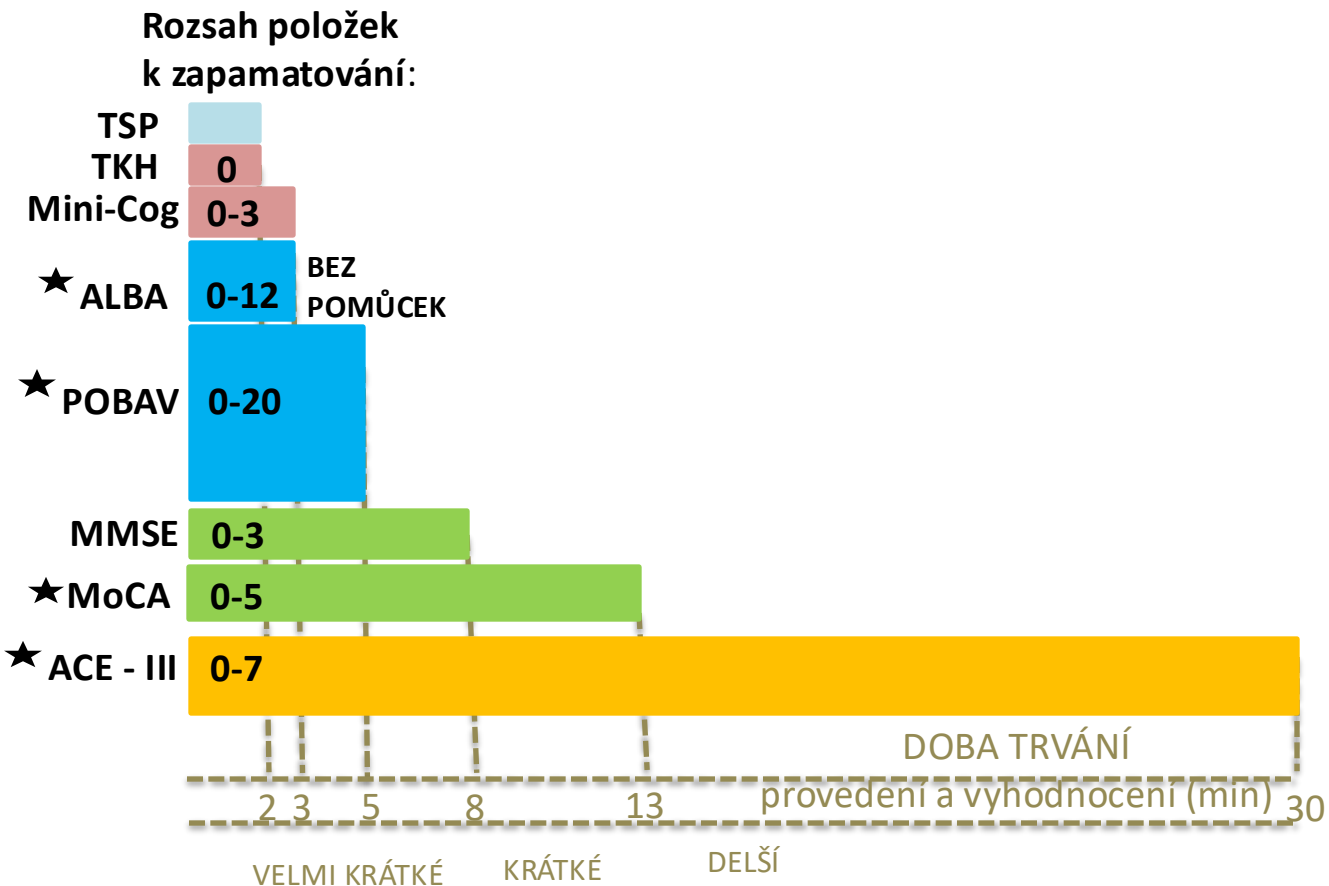
M. Michalovová, A. Bartoš

Neurologická klinika
3. LF UK a FN Královské Vinohrady,
Praha

prof. MUDr. Aleš Bartoš, Ph.D.
Neurologická klinika
3. LF UK a FN Královské Vinohrady
Šrobárova 50
100 34 Praha
e-mail: ales.bartos@fnkv.cz

Přijato k recenzi: 11. 4. 2025
Přijato do tisku: 24. 7. 2025

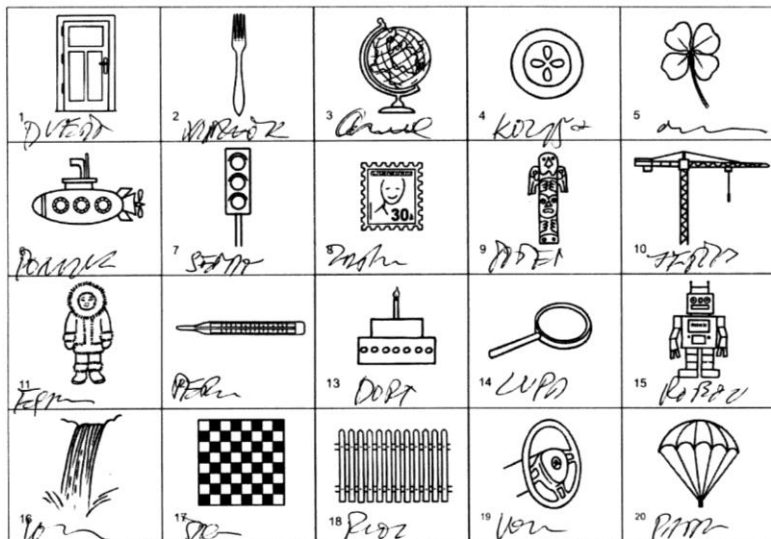

<https://www.csnn.eu/casopisy/ceska-slovenska-neurologie/2025-4-9/kratke-kognitivni-testy-pro-klinickou-praxi-141633>

Co vše lze zjistit za 3-5 minut

testem **POBAV**?

Test POBAV verze 3

Vyšetření

1) porozumění

2) psaného jazyka – písma

3) myšlení – systematické,

chaotické /

dezorganizované

3) dlouhodobé sémantické

paměti

a

4) krátkodobé paměti

5) psychomotorického

tempa

instrukce k testu POBAV 1) pojmenovat a 2)

zapamatovat si obrázky 3) k jejich vybavení –

pokud je třeba podat 2x, NEROZUMÍ spíše než

neslyší

• *dysgrafie* – porucha grafického projevu - jak písmo vypadá – velikost, tvar

• *dysortografie* – písemná alexie - vynechá, přidá písmena či celé slabiky, záměna v i (vydlička), vynechávání diakritiky

sémantická paměť – slouží pro faktografický materiál = význam a definice slov a předmětů, fakta, údaje, encyklopedické znalosti aj.

**Už chápete,
proč pacienti mají mít
obavu z POBAVu?**

Zde přeložte na polovinu

Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.	Pořadí	Název obrázku ↓	Číslo obr.
1			9		
2			10		
3			11		
4			12		
5			13		
6			14		
7			15		
8			16		

1) **Pojmenování obrázků:** 0-po řádcích,
1-po sloupcích, 2-chaoticky přeskakují

2) Po **skončení** celého testování počet **správně** pojmenovaných obrázků původně pojmenovaných

• chybně: • vůbec:.....

3) **Přečti znaky?** C 5 H 3 (NE-0 ANO-1)

1. **Pojmenované** (zapište počet obrázků):
• chybně: • vůbec:.....
počet CHYB v pojmenování celkem:
norma: 0 – 1 chyba

A) **mezi chyby počítáme:** špatný, zkromolený pojem či asociaci (např. okno, zeměkoule, květina, vzducholod, panák, stožár, eskimo, voda, topení)
B) **jako správně počítáme:** pokud obsahuje klíčové slovo, podobný název (např. dort se svíčkou)

2. **Vybavené** celkem:

A) **ponechává se:**
• pojmenovaný špatně a vybavený stejně nebo správně (např. okno – okno nebo okno – dveře)
• nepojmenovaný a přesto vybavený (např. 0 – dveře)

B) **odečítá se:**
• neexistující (konfabulace):
• opakující se (počítá se jako jeden):

počet SPRÁVNĚ vybavených obrázků (po odečtu chyb):
norma: 6 a více obrázků

Rozdíl SPRÁVNĚ vybavené– CHYBY v pojmenování =skór Vypoč=

prof. Bartoš ©, záznamový arch k ALBAV 1, 22.7. 2020, ke stažení na www.abadecco.cz

Pamatujte na **POBAV** ☺

- certifikovaná metodika Ministerstvem zdravotnictví od r. 2017
- jednoduše proveditelná a krátká (kolem 4 min.)
- kýmkoli (sám, příbuzný, zdravotní sestra apod.)
- většinu dělá pacient sám (jako v testu hodin)
- přitom docela náročná pro vyšetřovaného
- prověřuje více kognitivních funkcí:
 - *pojmenování* – řeč, dlouhodobá sémantická paměť
 - *vybavení* – krátkodobá, epizodická, bezděčná paměť
- deficit vidí jak pacient, tak rodina
- trhací bloky na starší verze – ježkovy a opičí POBAV a youtube videoukázky
- v čase stále měří další progresi jako houpačkový fenomén
- české normy a záznamové archy volně ke stažení na www.abadeco.cz

Co se do přednášky už nevešlo

Shrnutí a nejdůležitější pravidla k PROVÁDĚNÍ testu POBAV

1. část – POJMENOVÁNÍ

- před testováním vždy vyšetřit zrak pomocí 4 znaků C5H3 a případně korigovat brýlemi
- neukazovat obrázky při vysvětlování instrukce, ale předložit je až po ní
- v instrukci zdůraznit, že obrázky mají nejen pojmenovávat, ale i si je zapamatovat, protože je za chvíli budou vybavovat
- zdůrazňovat instrukci pojmenovat jedním slovem, klidně i dvakrát, protože obrázky jsou právě tak připravené
- sledovat postup a strategii pojmenovávání obrázků (systematické vs chaotické, návrat k nepojmenovaným obrázkům)
- nenechat pojmenovávat obrázky nahlas
- neupozorňovat na nepopsané obrázky

Shrnutí a nejdůležitější pravidla k PROVÁDĚNÍ testu POBAV

2. část – VYBAVENÍ

- po dopsání posledního obrázku okamžitě otočit na mřížku vybavení, aby si obrázky ještě nemohli prohlížet a zapamatovávat
- při vybavení obrázků zdůraznit 3 informace: 1) rychle psát během 1 minuty, 2) co nejvíce názvů obrázků a 3) libovolné pořadí
- na vybavení obrázků odměřovat 1 minutu, po níž psaní přerušíte

Shrnutí a nejdůležitější pravidla k VYHODNOCENÍ testu POBAV

1. část – POJMENOVÁNÍ OBRÁZKŮ

- při hodnocení špatně pojmenovaných obrázků se řídíte jednotnými pravidly pro správná a chybná pojmenování
- při nejistotě použijete tabulku ještě uznatelných a špatných příkladů názvů
- výsledkem je počet chyb pojmenování jako součet špatně pojmenovaných názvů obrázků a nepojmenovaných obrázků (nikoli počet správně pojmenovaných obrázků)

2. část – VYBAVENÍ OBRÁZKŮ

- od celkového počtu odečtete počet vybavených neexistujících nebo opakujících se názvů obrázků
- mezi správně vybavené názvy obrázků počítáte i ty, které byly špatně pojmenované a stejně vybavené (stožár – stožár) nebo nepojmenované a přesto vybavené (0 – jeřáb)

Shrnutí a nejdůležitější pravidla k INTERPRETACI testu POBAV

1. část – POJMENOVÁNÍ OBRÁZKŮ

- normální je žádná chyba, tolerujeme maximálně jednu chybu

2. část – VYBAVENÍ OBRÁZKŮ

- hraniční počet správně vybavených názvů obrázků je většinou mezi 6-7 názvy obrázků u osob starších 50 let
- výjimku tvoří hlavně ženy s maturitou ve věku 60-70 let, které si mají vzpomenout alespoň na 8 názvů obrázků

Rozdělení tíže kognitivní poruchy podle skóreů testu POBAV

Test, počet osob a zdroj norem		Norma (přibližně vyšší než 16. percentil)	Mírná porucha kognitivních funkcí (přibližně 2.-16. percentil)	Závažná porucha kognitivních funkcí (přibližně nižší než 2. percentil)
dveřní POBAV (n=260, zatím nepublikováno)	Pojmenování	0-1 chyba	2-3 chyby	4 a více chyb
	Vybavení	6 a více obrázků (hraniční 5-8 v závislosti na věku, vzdělání a pohlaví)	3-5 obrázků nebo přesněji až hraniční počet správně vybavených obrázků	0-2 vybavené obrázky
ježkový POBAV (n=965, zatím nepublikováno)	Pojmenování	0-1 chyba	2 chyby	3 a více chyb
	Vybavení	7 a více obrázků (hraniční 5-8 v závislosti na věku, vzdělání a pohlaví)	3-6 obrázků nebo přesněji až hraniční počet správně vybavených obrázků	0-2 vybavené obrázky

Lze podle vybavení v POBAV odhadovat výsledky Montrealského kognitivního testu (MoCA)?

Ano.

$0,55 \times \text{počet správně vybavených názvů obrázků v POBAV} + 21 = \text{skór MoCA}$

Počet správně vybavených názvů obrázků v testu POBAV	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
Skór MoCA	21	22	22	23	23	24	24	25	25	26	26	27	28	28	29	29	30	30

POBAV souvisí s testem MoCA

Test POBAV vidí
více, dříve a dále

Test POBAV podobně jako MoCA identifikuje osoby s kognitivním deficitem

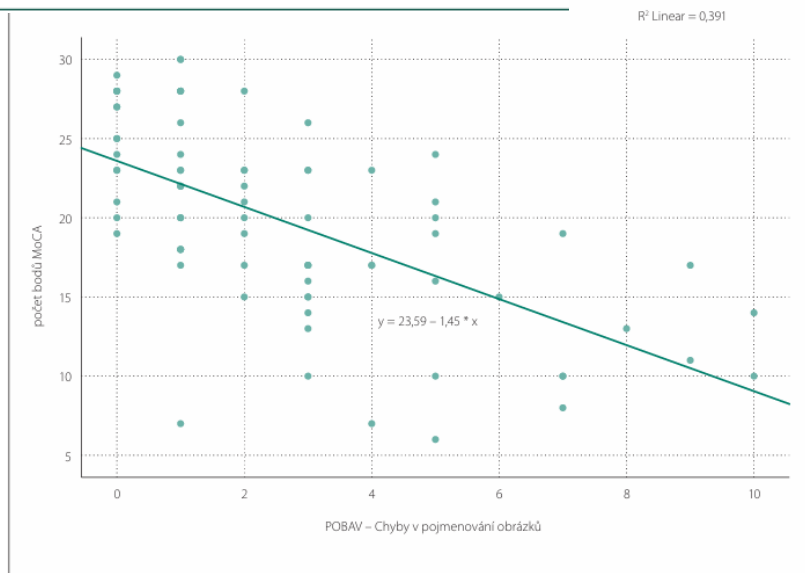
Shoda výsledků při hodnocení kognitivních funkcí pomocí Montrealského kognitivního testu (MoCA) a Pojmenování obrázků a jejich vybavení (POBAV – ježková verze) u seniorů v institucionální péči

Concordance of results in evaluating cognitive functions using the Montreal Cognitive Assessment (MoCA) and Picture Naming and Immediate Recall (PICNIR – Hedgehog Version) in elderly institutionalized people

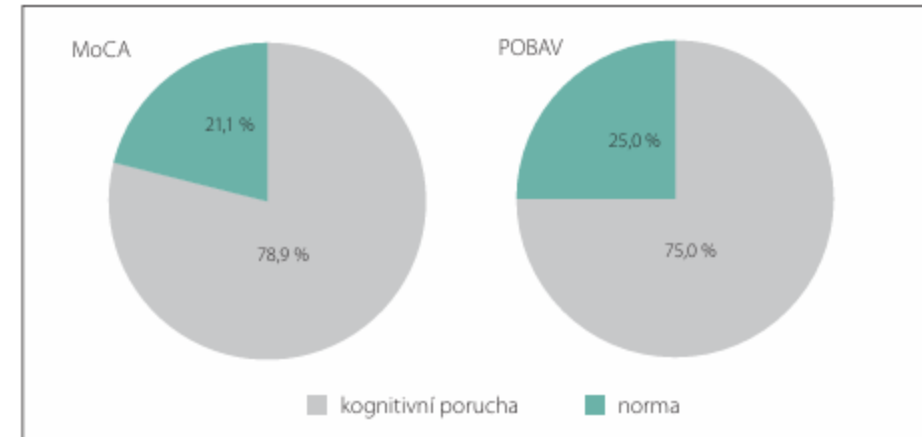
Cesk Slov Neurol N 2024; 87/120(5): 329–336

Redakční rada potvrzuje, že rukopis práce splnil ICMJE kritéria pro publikace zasílané do biomedicínských časopisů.
The Editorial Board declares that the manuscript met the ICMJE "uniform requirements" for biomedical papers.

H. Hanyášová, B. Justová,
K. Vondroušová

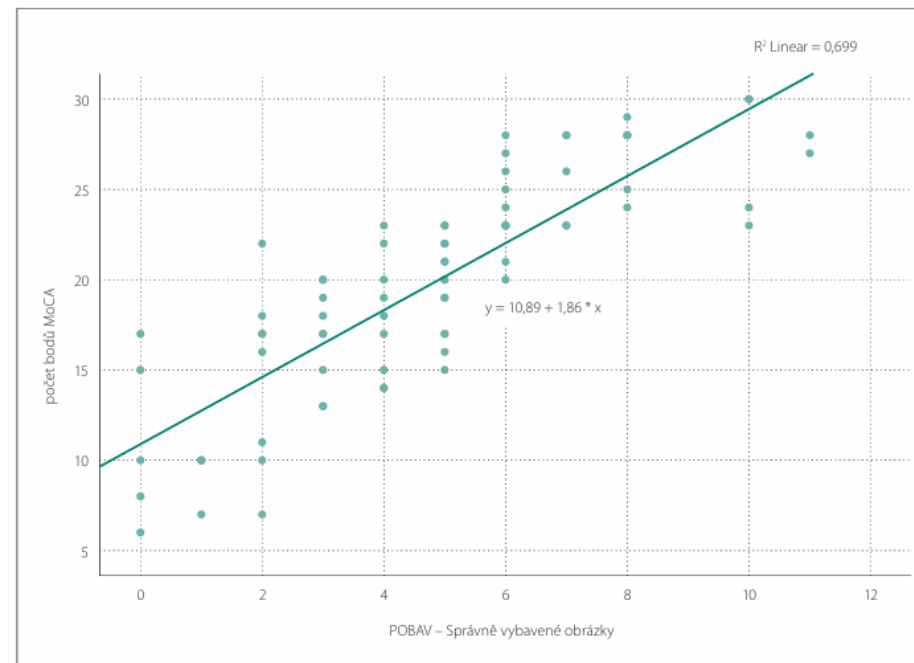

Obr. 2. Korelační graf – MoCA vs. POBAV (Chyby v pojmenování obrázků), Pearsonův lineární korelační koeficient = $-0,625$ ($p < 0,001$).
MoCA – Montrealský kognitivní test; POBAV – Pojmenování obrázků a jejich vybavení

Obr. 1. Kognitivní stav seniorů dle MoCA a POBAV.

MoCA – Montrealský kognitivní test; POBAV – Pojmenování obrázků a jejich vybavení

Obr. 3. Korelační graf – MoCA vs. POBAV (Správně vybavené obrázky), Pearsonův lineární korelační koeficient = $0,86$ ($p < 0,001$).

MoCA – Montrealský kognitivní test; POBAV – Pojmenování obrázků a jejich vybavení

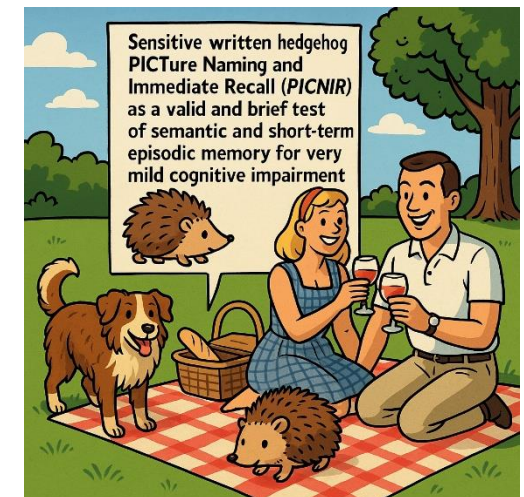
Sensitive written hedgehog *PIC*ture Naming and *Immediate Recall (PICNIR)* as a valid and brief test of semantic and short-term episodic memory for very mild cognitive impairment

Ales Bartos^{1,2} and Sofie Diondet³

v angličtině PICNIR jako PICNIC

.... prostě pohodička

Journal of Alzheimer's Disease
2024, Vol. 102(2) 396–410
© The Author(s) 2024
Article reuse guidelines:
sagepub.com/journals-permissions
DOI: 10.1177/13872877241289385
journals.sagepub.com/home/alz

Bartos A, Diondet S. Sensitive written hedgehog *PIC*ture Naming and *Immediate Recall (PICNIR)* as a valid and brief test of semantic and short-term episodic memory for very mild cognitive impairment. *J Alzheimers Dis.* 2024;102(2):396-410.
<https://doi.org/10.1177/13872877241289385>

Bližší informace o testu POBAV a použitých obrázcích

Volně dostupné publikace k testu na www.csnn.eu či www.neurologiepropraxi.cz:

1. Bartoš A, Polanská H. **Správná a chybná pojmenování obrázků pro náročnější test písemného Pojmenování obrázků a jejich vybavení (dveřní POBAV).** Cesk Slov Neurol N 2021; 84/117(2): 151-163
2. Bartoš A. **Pamatujte na POBAV - krátký test pojmenování obrázků a jejich vybavení sloužící ke včasnému zachytu kognitivních poruch.** Neurologie pro praxi. 2018, Supplementum, 19, 5-14. ISSN 1213-1814.
3. Bartoš A. **Netestuj, ale POBAV: písemné záměrné Pojmenování OBrázků A jejich Vybavení jako krátká kognitivní zkouška.** Cesk Slov Neurol N 2016; 2016; 79/112(6), 671-679
4. Bartos A, Hohinova M, Holla M. High electronic name agreement of 70 pictures in normative study of 5,290 Czechs for easy multicultural replication [published online ahead of print, 2020 Apr 24]. Appl Neuropsychol Adult. 2020;1-12. doi:10.1080/23279095.2020.1753744
5. Bartoš A, Hohinová M. Soubor obrázků s protikladnou náročností pojmenovatelností. Cesk Slov Neurol N, 2018, 81(4): 466-474. DOI: 10.14735/amcsnn2018466
6. Bartoš A, Čermáková P, Orlíková H, Al-Hajjar M, Řípová D. Soubor jednoznačně pojmenovatelných obrázků k hodnocení a léčbě jazykových a kognitivních deficitů. Cesk Slov Neurol N, 2013; 76(4): 453-462

Motta pro POBAV

Pobavte se POBAVem

Netestuj, ale POBAV

Pamatujte na POBAV